

Na osnovu člana 23 Statuta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, Skupština Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, na 97. sjednici održanoj 28. jula 2004. godine, usvaja

ZAKON O OPĆIM USLOVIMA ZA ISPORUKU ELEKTRIČNE ENERGIJE

I. OPĆE ODREDBE

Član 1

Ovaj zakon reguliše način isporuke električne energije kupcima i utvrđuje uzajamna prava i obaveze Vlade Brčko distrikta BiH (u daljem tekstu: isporučilac) i kupca električne energije (u daljem tekstu: kupac), koji proističu iz osnova isporuke električne energije, a naročito:

1. sadržaj i način zaključivanja ugovora o uslovima za priključenje, odnosno povećanje priključne snage trošila električne energije, kao i uslovi i način davanja elektroenergetske saglasnosti za priključenje novih, odnosno povećanje priključne snage postojećih trošila električne energije;
2. slučajeve povećanja snage, odnosno potrošnje električne energije za koje nije potreban ugovor, odnosno elektroenergetska saglasnost;
3. uslovi, način i rokove zaključenja ugovora o isporuci električne energije i obaveze isporučioaca za kontinuirano snabdijevanje kupaca kvalitetnom električnom energijom i obaveze kupca;
4. uslove i način isporuke električne energije na osnovu ugovora po pristupanju;
5. uslove i način obustave isporuke električne energije;
6. osnov, uslove i način ograničenja isporuke električne energije u slučaju opće nestašice električne energije;
7. način mjerenja i utvrđivanja potrošnje električne energije i tačnost mjernih uređaja;
8. način plaćanja električne energije.

Član 2

Isporučilac vrši isporuku električne energije iz jedinstvenog elektroenergetskog sistema svim kupcima električne energije.

Kupovina električne energije radi prodaje od jednog kupca drugim kupcima (preprodaja) nije dozvoljena.

Član 3

Kupci električne energije su pravna ili fizička lica čija su trošila priključena na jedinstveni elektroenergetski sistem, u skladu sa ovim zakonom, a kojima isporučilac isporučuje električnu energiju na osnovu:

- ugovora o isporuci, odnosno, preuzimanju električne energije zaključenog u pismenoj formi,

- ugovora o isporuci, odnosno, preuzimanju električne energije kojim se ugovaraju posebni uslovi isporuke kupovine električne energije,
- ugovora po pristupanju.

Član 4

Kupci, kojima se električna energija isporučuje po posebnim uslovima isporuke su kupci čija je ugovorena snaga veća od 10.000 kilovata (kW), a čije su karakteristike potrošnje takve da izazivaju manje troškove u elektroenergetskom sistemu u odnosu na ostale kupce, i kupce koji se mogu prilagođavati elektroenergetskom sistemu.

Član 5

Mjesto isporuke električne energije je mjesto na kojem isporučilac isporučuje, a kupac preuzima električnu energiju.

Mjesto isporuke električne energije nalazi se na granici stalnih sredstava isporučioaca i stalnih sredstava, odnosno imovine kupca.

Kupac na 110 kilovolti (kV) i višem naponskom nivou je onaj:

- koji je sam izgradio trafostanicu 110/X kV i više,
- koji je suvlasnik trafostanice 110/X kV i više, najmanje u dijelu učešća svojih potreba u ukupnom kapacitetu trafostanice (TS), s tim, da za suvlasnički dio snosi troškove održavanja i eksploatacije postrojenja.

Kod kupaca na naponskom nivou iznad 1 kV primjenit će se način razvrstavanja po istim kriterijima kao u prethodnom stavu.

Bliže odredbe se regulišu posebnim ugovorom između kupca i isporučioaca.

Član 6

Mjesto mjerenja je mjesto na kojem se mjeri električna energija koju kupac preuzima od isporučioaca.

Mjesto mjerenja nalazi se, po pravilu, na mjestu isporuke električne energije, ako elektroenergetskom saglasnošću, odnosno ugovorom, nije drugačije određeno.

Član 7

Na mjestu isporuke električne energije (u transformatorskoj stanici, razvodnom postrojenju, razvodnom ormariću, u stambenoj zgradi i sl.) može biti više mjesta mjerenja, na istim ili različitim naponskim nivoima.

II. USLOVI ZA PRIKLJUČENJE TROŠILA KUPACA

1. Elektroenergetska saglasnost

Član 8

Radi namjeravane izgradnje novog objekta, odnosno rekonstrukcije postojećeg objekta, a prije izrade tehničke dokumentacije, kupac, odnosno investitor je obavezan zatražiti od isporučioaca izdavanje prethodne elektroenergetske saglasnosti radi:

- sagledavanja tehničkih mogućnosti obezbjeđenja napajanja električnom energijom i

- nepostojanja smetnji od tog objekta za rad postojećih i gradnju budućih elektroenergetskih objekata.

U zahtjevu za izdavanje prethodne elektroenergetske saglasnosti podnosilac zahtjeva treba navesti:

- vrijeme priključenja,
- lokaciju objekta,
- procjenu vršnog opterećenja i godišnje potrošnje električne energije i
- namjenu potrošnje električne energije.

Član 9

Isporučilac će izdati prethodnu elektroenergetsku saglasnost, u skladu sa elektroenergetskim prilikama i planovima razvoja predviđenim za to područje.

Isporučilac je dužan odgovoriti na zahtjev za izdavanje prethodne elektroenergetske saglasnosti u roku od trideset dana.

U odgovoru isporučilac mora upozoriti kupca na sve uslove koje mora respektovati u daljem radu na izradi projektne dokumentacije.

Rok važenja prethodne elektroenergetske saglasnosti, odnosno rok u kojem ista mora biti zamijenjena elektroenergetskom saglasnošću utvrđuje se u samoj prethodnoj saglasnosti, a važi najduže 2 godine.

Član 10

Za priključenje novih kupaca, odnosno povećanje snage postojećih trošila, kupac je dužan od isporučioca zatražiti elektroenergetsku saglasnost (o uslovima za priključenje). Zahtjev se podnosi prije početka gradnje objekta, odnosno prije priključenja novih trošila.

Isporučilac je dužan odgovoriti na zahtjev za izdavanje elektroenergetske saglasnosti u roku od 30 dana.

Član 11

Pismeni zahtjev za izdavanje elektroenergetske saglasnosti mora sadržavati slijedeće podatke:

a) Za kupce iz kategorije domaćinstva:

- lokaciju objekta;
- vrijeme priključenja;
- zakup snage;
- ukupna instalisana snaga (popis trošila i uređaja koji se priključuju);
- snaga uređaja za grijanje;
- broj stambenih jedinica;
- pripremljenost električnih instalacija za daljinsko komandovanje primjenom nekog od sistema daljinskog upravljanja;
- primijenjeni sistem zaštite od opasnog napona dodira.

b) Za ostale kupce:

- namjena potrošnje električne energije;
- ukupna instalisana stanja trošila kupca;
- vršno i minimalno opterećenje;
- projektovana godišnja potrošnja električne energije;
- očekivani prosječni faktor snage kosinus φ ($\cos \varphi$);
- predviđeni režim korištenja snage (broj smjena, sezonski rad i slično);

- vrijeme priključenja;
- lokacija objekta i druge specifičnosti vezane za objekat;
- spisak motora snage veće od 5 kW i način njihovog puštanja u rad;
- električne uređaje i trošila koji mogu prouzrokovati strujne udare, nedozvoljenu promjenu napona po veličini i obliku ili visokofrekventne smetnje.

Član 12

Isporučilac će izdati elektroenergetsku saglasnost u skladu sa energetske mogućnostima, i usvojenim programima i planovima razvoja.

Član 13

Podnosilac zahtjeva, koji nije zadovoljan odlukom kojom je riješen zahtjev za izdavanje elektroenergetske saglasnosti, može izjaviti žalbu nadležnom organu uprave u skladu sa zakonom.

Član 14

Izdana elektroenergetska saglasnost prestaje važiti ukoliko kupac ne započne izgradnju objekta u roku od godinu dana, od dana izdavanja.

Član 15

Elektroenergetska saglasnost sadrži energetske, tehničke i ekonomske uslove za priključenje, a posebno:

- vrijeme priključenja,
- mjesto i napon priključka,
- instalisana i vršna snaga kupca,
- mjesto isporuke i mjesto mjerenja,
- energetske obaveze isporučioaca u vezi sa snabdijevanjem kupca,
- obaveze kupca da za režim preuzimanja električne energije sa faktorom snage $\cos \varphi$ nižim od 0,95 ugradi u svom postrojenju uređaj za kompenzaciju reaktivne električne energije,
- način priključenja objekta kupca, vrsta mjernih, zaštitnih, upravljačkih instalacija za korištenje usvojenih sistema daljinskog upravljanja potrošnjom i postrojenjima srednjeg i visokog napona,
- iznos naknade za pokrivanje troškova angažovane snage i priključenja na elektroenergetski sistem,
- rok za zaključenje ugovora o isporuci električne energije,
- potrebu projektovanja elektroenergetskih postrojenja kupca i obavezu obavljanja revizije projektne dokumentacije od isporučioaca.

Član 16

Isporučilac i kupac električne energije, sklapaju ugovor u pismenoj formi, kojim regulišu međusobne odnose i obaveze koje proističu iz elektroenergetske saglasnosti.

Član 17

Ako kupac gradi ili vrši rekonstrukciju elektroenergetskih objekata koji će biti sastavni dio elektroenergetskog sistema isporučioaca za snabdijevanje električnom energijom i drugih kupaca, obavezan je zatražiti saglasnost isporučioaca na projektni zadatak i projekat.

Član 18

Kupac ne može u toku izgradnje objekta mijenjati projektne rješenja koja odstupaju od uslova izdatih u elektroenergetskoj saglasnosti, bez saglasnosti isporučioaca.

1. Priključak kupca

Član 19

Elektroenergetski objekti kupca priključuju se na elektroenergetske objekte isporučioaca putem priključaka.

Elektroenergetskim objektima kupca smatraju se vodovi, transformatorske stanice, postrojenja, instalacije, zaštitni uređaji i trošila (u daljem tekstu: objekti kupca) koja se nalaze iza mjesta mjerenja, odnosno mjesta isporuke, ako se mjerni uređaji nalaze na mjestu isporuke.

Elektroenergetskim objektima isporučioaca smatraju se sva postrojenja i uređaji kojima se proizvodi, prenosi i razvodi električna energija (izvori električne energije, vodovi, transformatorske stanice, rasklopni, mjerni, zaštitni uređaji i drugo).

Član 20

Objekti kupca moraju biti projektovani i izvedeni po postojećim propisima i uslovima iz elektroenergetske saglasnosti isporučioaca, i održavani tako, da se ne stvaraju smetnje drugim korisnicima kod isporuke i korištenja električne energije.

Član 21

Električni uređaji i trošila kupca koji mogu prouzrokovati strujne udare, nedozvoljenu promjenu napona po veličini i obliku, ili visokofrekventne smetnje, mogu biti u pogonu, ako se te smetnje svode u dozvoljene granice, po državnim standardima Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BAS standardima).

Ako dozvoljene granice smetnji iz prethodnog stava nisu propisane, njih sporazumno određuju isporučilac i kupac, primjenjujući odgovarajuće internacionalne tehničke propise i preporuke.

Član 22

Za priključenje objekta kupca, za koje se po važećim propisima ne izdaje upotrebna dozvola, kupac je dužan isporučiocu priložiti potvrdu ovlaštenog izvođača radova da su instalacije na tim objektima izvedene u skladu sa odgovarajućim tehničkim propisima, BAS standardima i tehničkim uslovima isporučioaca.

Član 23

Priključkom se smatra sklop električnih vodova i uređaja visokog ili niskog napona kojima se objekat kupca povezuje sa elektroenergetskim objektima isporučioaca.

Priključak se, u pravilu, sastoji od vanjskog i unutrašnjeg priključka.

Član 24

Visokonaponski nadzemni vanjski priključak obuhvata nadzemni vod od elektroenergetskog objekta isporučioaca do zateznih izolatora na objektu kupca, uključujući i izolatore.

Visokonaponski kablovski vanjski priključak obuhvata kablovski vod, od elektroenergetskog objekta do kablovske glave u objektu kupca, uključujući i kablovsku glavu.

U visokonaponski nadzemni i kablovski priključak takođe spadaju prekidači, rastavljači, odvodnici prenapona i uzemljenje.

Član 25

Visokonaponski unutrašnji priključak obuhvata vodove i uređaje od vanjskog priključka do mjesta mjerenja električne energije.

Član 26

Niskonaponski nadzemni vanjski priključak obuhvata vod od elektroenergetskog objekta isporučioaca do izolatora na krovnom nosaču, na konzoli ili na objektu (zgradi, stubu) kupca, uključujući i same izolatore.

Niskonaponski nadzemni vanjski priključak sa samonosivim kablovskim snopom obuhvata samonosivi vod, od elektroenergetskog objekta isporučioaca zaključno sa hvatištem samonosivog voda na objektu (zgradi) kupca.

Niskonaponski kablovski vanjski priključak obuhvata kablovski vod od elektroenergetskog objekta isporučioaca do kablovske glave (završnice, ormarića) na objektu kupca, uključujući i kablovsku glavu (završnicu, ormarić).

U vanjski priključak iz stavova od 1 do 3 ovog člana spadaju i eventualni osigurači odvojka, odvodnici prenapona i priključci uzemljenja.

Član 27

Ako krovni nosači, zidni nosači ili konzole na objektu potrošača služe za potrebe mreže isporučioaca, oni su sastavni dio te mreže.

Sastavni dio mreže, u smislu prethodnog stava, čine i kablovski razvodni ormarići kao i kablovski ormarići tipa ulaz-izlaz, smješteni na objektu kupca.

Član 28

Niskonaponski unutrašnji priključak čine električni vodovi i drugi uređaji, od vanjskog priključka do mjernih uređaja kupca, uključujući i mjerne uređaje.

Član 29

Jedan objekat (zgrada, tvornica, pogon) ima, u pravilu samo jedan vanjski priključak.

Ako objekat kupca ima više vanjskih priključaka izvedenih iz jednog energetskog objekta isporučioaca, ovi se priključci smatraju jednim mjestom isporuke.

Ako objekat kupca ima više vanjskih priključaka izvedenih iz većeg broja energetskih objekata isporučioaca, svaki priključak se smatra zasebnim mjestom isporuke.

Član 30

Izvođenje priključka na visokonaponsku mrežu kupac (investitor) može povjeriti za to ovlaštenoj firmi. Troškove priključka i puštanja pod napon snosi kupac. Puštanje pod napon vrši isključivo isporučilac električne energije pod uslovima i na način koji su određeni važećim propisima i ovim uslovima.

Član 31

Izvođenje priključka (vanjskog i unutrašnjeg) na niskonaponsku mrežu, na udaljenosti od mreže isporučioaca manjoj ili jednako 50 m bez uporišta (stub, konzola, krovni nosač), vrši isporučilac koji ugrađuje tipizirani materijal, opremu, zaštitne i mjerne uređaje.

Isporučilac je vlasnik priključka (vanjskog i unutrašnjeg) i mjernog mjesta za sve novopriključene kupce.

Ukoliko je objekat kupca na rastojanju većem od 50 m, ili sadrži uporišta, isporučilac i kupac zaključuju tipski ugovor o finansiranju priključka, izvođenje vrši isporučilac.

Kupac je obavezan da riješi sve imovinskopravne odnose u vezi sa izvođenjem priključka.

Isporučilac utvrđuje osnovne elemente tipskog ugovora kao i iznos naknade za pokrivanje troškova angažovane snage i priključenja na elektroenergetski sistem.

Udaljenost objekta kupca od elektroenergetske mreže isporučioaca računa se od potporne tačke gdje se vrši priključenje na mrežu (stub, krovni nosač, zidna konzola, NN ormarić i slično) do mjesta isporuke.

Član 32

Odredbe uslova koje se odnose na priključak, primjenjivat će se i prilikom rekonstrukcije i promjena na priključku.

Ako je rekonstrukcija priključka potrebna zbog radova na preuređenju i rekonstrukciji mreže isporučioaca, troškove rekonstrukcije priključka snosi isporučilac.

Ako je rekonstrukcija neophodna zbog promjene angažovane snage ili drugih potreba kupca, troškove rekonstrukcije snosi kupac.

Troškove rekonstrukcije ili zamjene unutrašnjeg priključka i mjernog mjesta koju je neophodno izvršiti zbog kvara ili tehničke neispravnosti, snosi kupac.

Ako kupac zahtijeva premještanje mreže isporučioaca, troškove ovog premještanja snosi kupac.

Član 33

Kupac je dužan prije tehničkog pregleda visokonaponskog priključka omogućiti isporučioacu pregled vanjskog i unutrašnjeg priključka objekta i provjeru da li su ispunjeni uslovi iz izdate elektroenergetske saglasnosti. Isporučilac je dužan sačiniti zapisnik o pregledu koji kupac obavezno prilaže uz ostalu dokumentaciju komisiji za tehnički pregled.

Dozvola za privremeno puštanje pod napon može se izdati investitoru, na njegov zahtjev, na osnovu pozitivnog mišljenja isporučioaca poslije izvršenog internog pregleda.

Troškove pregleda iz st. 1. ovog člana snosi investitor, odnosno kupac.

Član 34

Kupac može visokonaponski vanjski priključak, priključne, mjerne i zaštitne uređaje predati u stalna sredstva isporučioaca, bez naknade.

Član 35

Kupac ne može osporiti isporučioacu priključenje novog kupca na elektroenergetske objekte, bez obzira da li se elektroenergetski objekti nalaze u stalnim sredstvima isporučioaca ili kupca.

Odredba stava jedan se ne odnosi na niženaponsku stranu transformatorske stanice koju je kupac izradio za potrebe svojih pogona i zadržao pravo vlasništva na njoj.

U slučaju priključenja novih kupaca na elektroenergetski objekat, investitor ima pravo na obeštećenje od novih kupaca, koje se utvrđuje tako, što novi kupci snose troškove vanjskog priključka koji se zajednički koristi, srazmjerno troškovima investitora.

U slučaju kada investitor nije predao priključak u stalna sredstva isporučioaca, pravo na obeštećenje zadržava trajno, a ako je priključak predao u stalna sredstva isporučioaca, ima pravo na obeštećenje u roku od tri godine, od dana predaje u stalna sredstva isporučioaca, ako nije drugačije ugovorom predviđeno.

Pravo investitora na obeštećenje od novog kupca, utvrđuje se posebnim međusobnim ugovorom investitora i novog kupca, sačinjenog u pismenoj formi. Na zahtjev

jedne od ugovornih strana, isporučilac je dužan dati procjenu stvarne vrijednosti vanjskog priključka koji će se zajednički koristiti.

2. Održavanje priključka

Član 36

Priključci i instalacije moraju biti izvedeni po tehničkim propisima i uslovima iz elektroenergetske saglasnosti i moraju se održavati u ispravnom stanju.

Član 37

O održavanju visokonaponskog vanjskog priključka u tehnički ispravnom stanju, brine se isporučilac koji i održava priključak.

Troškove održavanja vanjskog priključka snosi vlasnik.

Ako je priključak vlasništvo kupca, a isti služi i za potrebe mreže isporučioaca, troškove održavanja snosi isporučilac.

Isporučilac odgovara za ispravnost vanjskog priključka.

Član 38

Troškove održavanja visokonaponskog unutrašnjeg priključka i mjernog mjesta snosi kupac, a održavanje vrši isporučilac.

Član 39

Kupac je dužan brinuti se za održavanje instalacije i trošila.

Kupac odgovara za ispravnost instalacije i trošila, kao i za štete, koje prouzrokuje njihova neispravnost, na postrojenjima isporučioaca i drugih kupaca.

Troškove održavanja unutrašnjeg priključka i mjernog mjesta snosi kupac, a održavanje može povjeriti isporučioacu ili drugom ovlaštenom izvođaču, uz obavezu nadzora isporučioaca.

Isporučilac je ovlašten da vrši kontrolu ispravnosti unutrašnjeg priključka.

Član 40

Isporučilac i kupac obavezni su da se međusobno obavještavaju o neispravnostima koje primijete na elektroenergetskim objektima, a koje mogu uticati na normalan pogon elektroenergetskih postrojenja isporučioaca ili kupca.

Član 41

Kupac je dužan omogućiti licima ovlaštenim od isporučioaca, a koja predoče ovlaštenja, pristup do priključnih vodova, mjernih i zaštitnih uređaja, instalacije i trošila, radi provjeravanja njihove ispravnosti.

Kada isporučilac utvrdi da je instalacija kupca neispravna, dužan ga je o tome obavijestiti i dati mu primjeren rok za otklanjanje utvrđenih neispravnosti.

3. Zaštita elektroenergetskih postrojenja

Član 42

Zaštita elektroenergetskih postrojenja isporučioaca i kupca mora biti međusobno usklađena.

Zaštita elektroenergetskih postrojenja iz prethodnog stava vrši se prema odgovarajućim tehničkim propisima i BAS standardima.

Član 43

Isporučilac je dužan obavijestiti kupca na visokom naponu, o promjeni jačine struje zemnog spoja i snage kratkog spoja na njegovom postrojenju, u slučajevima kada se na njegovom postrojenju očekuje bitnija promjena, tako da omogući potrebno vrijeme za blagovremenu izmjenu opreme.

Isporučilac je također dužan obavijestiti kupca na visokom naponu, o izmjeni načina uzemljenja neutralne tačke transformatora 110/x kV, ako se isti napaja iz transformatorske stanice toga naponskog nivoa.

Član 44

Isporučilac određuje vrstu, klasu, tip, mjesto postavljanja, vremensko i strujno stepenovanje zaštite na priključku kupca, prema odredbama odgovarajućih tehničkih propisa i BAS standarda.

Isporučilac je dužan davati kupcu upute o primjeni vrsta i stepenovanja zaštite, kao i mjestu postavljanja te zaštite na postrojenjima kupca.

Izmjena vrste zaštite i njezinog stepenovanja na priključku kupca, obavlja se prema uputi i uz saglasnost isporučioća.

Na zahtjev kupca, isporučilac je dužan pružiti obavještenje o izboru vrste zaštite i parametrima podešenja.

Član 45

Isporučilac može, prema potrebi, postaviti kod kupca podfrekventne releje i podesiti ih prema potrebama elektroenergetskog sistema.

O postojanju podfrekventne zaštite i uslovima za njeno djelovanje, isporučilac je dužan upoznati kupca.

Član 46

Pri postavljanju uređaja koji omogućavaju ponovno brzo uključivanje elektroenergetskih uređaja i postrojenja, isporučilac i kupac sporazumno će izabrati i podešavati uređaje za ponovno brzo uključivanje.

Član 47

Isporučilac i kupac sporazumno usklađuju vrste prenaponske zaštite na svojim elektroenergetskim postrojenjima, a posebno u pogledu koordinacije izolacije.

Član 48

Kupac može od isporučioća zahtijevati, a isporučilac je dužan da mu na zahtjev dostavi sve potrebne podatke za izbor zaštitnih mjera od previsokog napona dodira i koraka.

Kupac se mora pridržavati uslova isporučioća o primjeni zaštitnih mjera od previsokog napona.

Član 49

Glavni osigurač ili drugi zaštitni uređaj priključka mora biti plombiran plombom isporučioća, a na zahtjev kupca može i njegovom plombom.

Plombu sa zaštitnog uređaja na mjestu isporuke električne energije može skinuti samo ovlašteni radnik isporučioća.

Ako se na zaštitnom uređaju nalazi plomba isporučioaca i kupca, skidanje plombe obavlja se u prisustvu ovlaštenih predstavnika isporučioaca i kupca.

III. ISPORUKA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Član 50

Isporučilac se obavezuje kontinuirano snabdijevati kupca kvalitetnom električnom energijom, u skladu sa zakonom.

Izuzetno od odredbe prethodnog stava u slučaju više sile (definisane u članovima 99 i 100) i neposredne ratne opasnosti ili ratnog stanja, koje proglasi za to nadležni organ, isporučilac nije obavezan vršiti kontinuirano snabdijevanje kvalitetnom električnom energijom, kada je to onemogućeno okolnostima takvog stanja.

Član 51

Kupac ima pravo, a isporučilac je u obavezi da, u okviru bilansom utvrđenih količina za tu godinu, ugovori po mjesečnoj dinamici preuzimanje, odnosno isporuku električne energije koja odgovara prosječnoj ostvarenoj potrošnji tog kupca u prethodne tri godine.

U opravdanim slučajevima može se ugovoriti veća ili manja isporuka električne energije.

1. Ugovor o isporuci električne energije

Član 52

Isporuke električne energije kupcima vrše se na osnovu ugovora o isporuci električne energije, odnosno ugovora o pristupanju.

Ugovorima iz prethodnog stava regulišu se međusobni odnosi između isporučioaca i kupca na određeno ili neodređeno vrijeme.

Ispunjenje obaveza u roku predstavlja bitan sastojak ugovora o isporuci električne energije kojeg zaključuju isporučilac i kupac.

Član 53

Na području gdje elektroenergetska postrojenja omogućavaju trajnu isporuku energije, isporučilac je dužan da, zbog neizvršavanja ili neurednog izvršavanja svojih obaveza, do kojih je došlo krivnjom isporučioaca, obešteti kupca na način kako to međusobno ugovore isporučilac i kupac.

Ako se visina naknade pričinjene štete ne utvrdi ugovorom, naknada ne može biti manja od vrijednosti neisporučene količine električne energije, niti veća od dvostruke vrijednosti neisporučene količine električne energije, o čemu će odlučivati zajednička arbitražna komisija.

Isporučilac i kupac su dužni da se, za vrijeme neizvršavanja i neurednog izvršavanja isporuke električne energije, o tome uzajamno obavještavaju.

Član 54

Standardna sigurnost snabdijevanja kupca električnom energijom isključuje obavezu snabdijevanja električnom energijom u slučaju kvara, više sile, revizije, remonta i priključka novih kupaca, u najkraćem potrebnom vremenu, pri čemu je isporučilac dužan obavijestiti blagovremeno kupca o tome.

Isporučilac i kupac ugovorom o uslovima priključenja i ugovorom o isporuci električne energije mogu predvidjeti i veći stepen sigurnosti snabdijevanja od standardnog.

Član 55

Ugovor o isporuci električne energije, u pismenoj formi, sa isporučiocem zaključuju svi kupci koji preuzimaju električnu energiju na visokom naponu iznad 1 kV.

Ugovor o isporuci električne energije, u pismenoj formi, mogu zaključiti i kupci koji preuzimaju električnu energiju na niskom naponu (0,4 kV) u I tarifnoj grupi potrošnje.

Sa kupcima na niskom naponu iz kategorije ostale potrošnje, može se zaključiti ugovor o načinu plaćanja za isporučenu električnu energiju.

Kupac koji je priključen na dva ili više elektroenergetskih objekata isporučioaca, zaključuje za svako mjesto isporuke ugovor o isporuci električne energije.

Član 56

Ugovor o isporuci električne energije zaključuje se poslije izdavanja elektroenergetske saglasnosti za priključenje novog kupca ili povećanja priključne snage trošila postojećih kupaca, te ugovora o uslovima za priključenje.

Član 57

Ugovor o isporuci električne energije između isporučioaca i kupca naročito sadrži odredbe o:

- energetskim veličinama (snaga i energija s dozvoljenim odstupanjima i penalima),
- kvalitetu električne energije,
- mjestu isporuke i mjerenja,
- načinu i rokovima isporuke,
- stepenu sigurnosti snabdijevanja,
- naponskom nivou i tarifnoj grupi,
- načinu obračuna i plaćanja,
- slučajevima i uslovima po kojima se može ograničiti isporuka ugovorene snage i energije, odnosno promijeniti ugovoreni kvalitet električne energije,
- odgovornosti za pričinjenu štetu i druge odgovornosti za neispunjavanje ugovora, kao i visina naknade štete, odnosno penala,
- slučajevima u kojima se penali ne plaćaju, odnosno šteta ne nadoknađuje (slučajevi više sile, probnog rada do godinu dana),
- drugim odredbama koje su specifične za kupca,
- vremenu trajanja ugovora i dužina otkaznog roka.

Član 58

Ugovor iz prethodnog člana isporučilac i kupac su dužni zaključiti najkasnije do 31. decembra tekuće godine za idući ugovoreni period, odnosno 30 dana prije isteka važnosti prethodnog ugovora.

Član 59

Kupac može, u roku od 30 dana prije nastanka promjene, pismeno otkazati ili zatražiti izmjenu ugovora o isporuci električne energije, zbog promjena uslova rada ili drugih razloga.

Član 60

Ako kupac, koji preuzima električnu energiju na visokom naponu, ne zaključi ugovor o isporuci električne energije u pismenoj formi prema članu 55. isporučilac će istog tretirati kao kupca po ugovoru po pristupanju, i primijeniti tarifne stavove za niski napon.

Član 61

Kupcima na niskom naponu, električna energija se, po pravilu, isporučuje na osnovu ugovora po pristupanju.

Podnošenjem prijave od kupca za priključenje njegove instalacije na mrežu isporučioaca, izvršenjem priključenja i plombiranjem brojila, smatra se da je zaključen ugovor po pristupanju. Ugovor po pristupanju se zaključuje na neodređeno vrijeme.

Ugovorom po pristupanju kupac prihvata sve odredbe ovog zakona i Zakona o tarifnom sistemu za prodaju električne energije.

Isporučilac je dužan u roku od 30 dana od dana priključenja, dostaviti kupcu iz kategorije domaćinstva obavijest o šifri kupca na koju vrši uplate za utrošenu električnu energiju.

Član 62

U slučaju promjene tarifnih stavova za isporuku električne energije, ugovorne odredbe o tarifnim stavovima električne energije mijenjaju se u skladu s nastalim promjenama.

Član 63

Kupac kojem se električna energija isporučuje na osnovu ugovora po pristupanju dužan je prijaviti isporučiocu promjenu imena, adrese i slično u roku od 7 dana od dana nastanka promjene, a useljenje i iseljenje najmanje 3 dana unaprijed.

Ako je kupac blagovremeno podnio odjavu i prijavu o iseljenju, odnosno useljenju, isporučilac je dužan izvršiti očitavanje brojila na dan iseljenja, odnosno useljenja.

Član 64

Kupac koji se iseli, dužan je platiti sve troškove za isporučenu električnu energiju registrovanu na mjernom uređaju na mjestu odakle se iselio, za sve vrijeme dok ne otkaže daljnje preuzimanje električne energije ili ne prijavi isporučiocu promjenu iz prethodnog člana.

Kupac koji ne prijavi isporučiocu svoje useljenje, dužan je platiti za neplaćenu potrošenu električnu energiju od posljednjeg očitavanja potrošnje na mjernom uređaju kupca.

Član 65

Isporučilac ne može otkazati kupcu isporuku električne energije ako se kupac pridržava odredbi ugovora o isporuci električne energije.

1. Kvalitet isporučene električne energije

Član 66

Isporučilac je dužan isporučivati kupcu električnu energiju određenog nazivnog napona i frekvence u propisanim granicama odstupanja, utvrđenih zakonom .

Član 67

Odstupanje od nazivnog napona električne energije na mjestu isporuke električne energije, kupcu priključenom na mrežu visokog napona, može da bude do $\pm 5\%$.

Izuzetno od prethodnog stava, za novog kupca priključenog na mreži 110 i 220 kV, odstupanje može da bude do $\pm 10\%$.

Regulacija napona električne mreže na mjestu isporuke električne energije na mreži visokog napona, utvrđuje se ugovorom između kupca i isporučioća.

Odstupanje od nazivnog napona električne mreže na mjestu isporuke električne energije, na mreži niskog napona, može da bude u granicama od +5% do -10%.

Član 68

Izuzetno, ako usljed kvara na elektroenergetskim objektima isporučioća prouzrokovanog višom silom, nikakvim mjerama nije moguće uspostaviti normalno naponsko stanje električne mreže, dozvoljena su i veća odstupanja od napona nego što su odstupanja predviđena ovim zakonom i to za vrijeme trajanja posljedica više sile, o čemu je isporučilac dužan obavijestiti kupce na prikladan način.

Član 69

Isporučilac i kupac, ugovorom o isporuci električne energije, mogu predvidjeti i druge granice odstupanja od nazivnog napona električne mreže, u skladu s članom 67 ovog zakona.

Član 70

Nazivna frekvencija mreže isporučioća je 50 herca (Hz).

Dozvoljeno odstupanje kod normalnih elektroenergetskih i tehničkih uslova je $\pm 0,1$ Hz, ako se frekvencija reguliše automatski, odnosno $\pm 0,2$ Hz ako se frekvencija reguliše ručno.

Izuzetno, usljed više sile, nazivna frekvencija može se smanjiti najviše do 49,2 Hz, a može trajati do prestanka više sile.

Član 71

Na područjima gdje je radi, neizgrađenosti mreže ili njene dotrajalosti, smanjena sigurnost u kontinuitetu isporuke električne energije, ili su odstupanja od nazivnog napona izvan propisanih granica, isporučilac može i znatnije odstupiti od veličina utvrđenih ovim zakonom. Isporučilac će na prikladan način obavijestiti o energetsom stanju i navesti kada i pod kojim uslovima kupci mogu očekivati poboljšanje kvaliteta isporuke.

U slučaju iz prethodnog stava, kupci mogu svojim sredstvima učestvovati u sanaciji distributivne mreže, kada to prevazilazi finansijske mogućnosti isporučioća, a o čemu kupci i isporučilac sklapaju ugovor.

Program sanacije radi osposobljavanja mreže i osiguranja kontinuirane isporuke električne energije kupcima uz obezbjeđenja propisanog kvaliteta, utvrđuje upravni odbor isporučioća.

Član 72

Kupac čija trošila i uređaji uzimaju iz mreže veću reaktivnu energiju nego što to odgovara prosječnom faktoru snage ($\cos \varphi=0,95$) dužan je izvršiti odgovarajuću kompenzaciju reaktivne energije.

Ako kupac ne izvrši odgovarajuću kompenzaciju reaktivne energije, isporučilac ga je dužan upozoriti i sporazumno utvrditi rok za ugradnju odgovarajuće kompenzacije. U protivnom, isporučilac će zabraniti upotrebu, odnosno isključiti trošila i uređaje koji narušavaju prosječni faktor snage od 0,95. Isporučilac će također isključiti i trošila i uređaje koji u mrežu isporučioća, unose smetnje viših harmonika iznad dopuštenog nivoa.

Član 73

Kupac može da podnese prigovor na neredovne isporuke ili isporuke nekvalitetne električne energije, a naročito:

1. ako nije blagovremeno i na najpogodniji način obaviješten o poremećaju u napajanju,
2. ako smatra da prekidi u isporuci električne energije neopravdano dugo traju,
3. ako se prekidi često ponavljaju,
4. ako napon na priključku u normalnim okolnostima toliko odstupa od nazivne vrijednosti, da otežava korištenje trošila i uređaja električne energije.

Prigovor se dostavlja u pismenoj formi isporučiocu, koji je dužan u roku od 30 dana dostaviti odgovor kupcu.

1. Mjerenje isporučene električne energije

Član 74

Isporučena i preuzeta električna energija i snaga, mjeri se odgovarajućim mjernim slogom koji čine:

1. naponski i strujni mjerni transformatori,
2. brojila aktivne i reaktivne energije,
3. sumarno brojilo,
4. registrator snage,
5. uklopni sat, MTK ili RTK prijemnik (uređaji za prebacivanje tarife) ili drugi uređaj iste namjene odobren od isporučioca,
6. omeđivač opterećenja (limitator),
7. osigurači,
8. spojni vodovi

Mjerni uređaji pod 1, 2, 5 i 6 moraju biti propisno baždareni i žigosani.

Mjerni uređaji pod 2, 3, 4, 5, 6 i 7 kao i sklopovi za isključenje i uključanje mjernih ćelija moraju biti plombirani od isporučioca, a i od kupca, ukoliko on to želi.

Ako se na mjernom uređaju nalazi plomba isporučioca i kupca, skidanje plombe obavlja se u prisustvu isporučioca i kupca.

Sastav mjernog sloga zavisit će o tehničkim i drugim karakteristikama trošila kod kupca.

Član 75

Isporučilac električne energije određuje vrstu, tip, klasu tačnosti, potreban broj i mjerni opseg uređaja za obračun, kao i mjesto i način njihovog smještaja, u skladu sa zakonom, tehničkim propisima, BAS standardima, te tehničkim uslovima za obračunsko mjerno mjesto koje donosi isporučilac.

Član 76

Klasa tačnosti mjernih transformatora za mjerenje količine električne energije do 24 miliona kWh godišnje na jednom mjernom slogu mora biti 0,5 a za mjerenje električne energije iznad ove količine električne energije mora biti 0,2 ili klasa 0,5 ako se isporučilac i kupac o tome dogovore.

Ako je na mjestu mjerenja na visokom naponu u periodu od 200 sati mjesečno aktivno opterećenje manje od 10% nazivne primarne struje strujnog mjernog transformatora, onda treba pristupiti snimanju ugaone i amplitudne greške i na osnovu izmjerenih veličina vršiti korekciju obračuna električne energije. Ako je obračunsko mjerno mjesto na niskom naponu pristupit će se zamjeni strujnih mjernih transformatora o trošku kupca.

Član 77

Klase tačnosti ugrađenih električnih brojila moraju biti:

- a) za aktivnu energiju na niskom naponu gdje se potrošnja mjeri mjernim uređajima u direktnom spoju klase 2,0,
- b) za aktivnu energiju na niskom naponu gdje se potrošnja mjeri mjernim uređajima u poluindirektnom spoju (preko strujnih mjernih transformatora),
 - za brojila sa ugrađenim pokazivačem vršnog opterećenja klase 1,0
 - za ostala brojila klase 2,0 ili 3,0
- c) za aktivnu energiju na visokom naponu gdje se potrošnja mjeri mjernim uređajima u indirektnom spoju (preko strujnih i naponskih transformatora):
- d) za reaktivnu energiju bez obzira na kojem je naponu i kakvom je spoju mjerenje izvedeno klase 3,0.
 - za potrošnju do 24 miliona kilovatsati (kWh) godišnje klase 1,0,
 - za potrošnju preko 24 miliona kWh klase 0,5 ili bolje

Član 78

Uređaji za distribuciju tačnog vremena za upravljanje višetarifnim brojlilima i relejima registratora snage mogu odstupati mjesečno u odnosu na vrijeme koje se dobije od nadležne službe tačnog vremena u granicama:

- 2 minuta mjesečno za brojila klase 0,5
- 5 minuta mjesečno za brojila klase 1,0
- 15 minuta mjesečno za brojila klase 2,0

Uređaj koji odstupa ± 1 sat mjesečno, treba biti zamijenjen novim.

Na zahtjev kupca, isporučilac je dužan, u roku od pet dana, izvršiti vanrednu kontrolu uređaja i dovesti ga u ispravno stanje. Ako se kontrolom ustanovi da je uređaj ispravan, troškove vanredne kontrole snosi kupac.

Član 79

Redovnu kontrolu obračunskih uređaja vrši isporučilac.

Isporučilac i kupac mogu zahtijevati i vanrednu kontrolu mjernih uređaja, koja se mora izvršiti najkasnije 10 dana nakon zahtjeva. Troškove vanredne kontrole snosi strana koja je zahtijevala kontrolu, ako se kontrolom ustanovi da je uređaj ispravan.

Član 80

Ako se utvrdi da je mjesečna razlika između pokazivanja brojčanika temeljnog impulsnog brojila (sa žigom nadležne institucije za mjere) i kontrolnih brojčanika na sumarnim brojlilima i regulatorima snage više $\pm 0,5\%$, sumarno brojilo će se zamijeniti.

Član 81

Dozvoljena procentualna greška brojila električne energije u eksploataciji jednaka je dvostrukoj vrijednosti procentualne greške za zadato opterećenje i datu klasu brojila.

Brojilo, čija je greška unutar granica iz prethodnog stava, može se zamijeniti, a ako je greška veća, brojilo se mora zamijeniti.

Član 82

Ako se zapisnički utvrdi da je obračunska konstanta mjernog sloga bila pogrešno utvrđena, izvršit će se naknadni obračun po ispravljenoj konstanti, od dana kad je obračun vršen pogrešnom konstantom.

Ako se utvrdi da je mjerni uređaj imao dva puta veću grešku od klase tačnosti, ili izvjesno vrijeme nije mjerio energiju i snagu, odnosno da je mjerenje bilo djelimično, isporučena energija, odnosno snaga, utvrdit će se proračunom ako je to moguće, ili procjenom.

Za procjenu električne energije i snage uzet će se vrijednost postignuta u iste sate sličnog vremenskog perioda kada je registrovanje bilo ispravno, uvažavajući godišnji porast potrošnje.

Ako postoje kontrolna mjerenja, mogu se dogovorom uzeti podaci sa tih slogova.

Ispravak obračuna vrši se i u slučajevima kada je pogrešno obračunavana vrijednost pojedinih mjesta na brojčaniku zbog pogrešnog broja cijelih, odnosno decimalnih mjesta.

Kada se utvrdi da usljed greške na uređaju za distribuciju tačnog vremena brojilo nije registrovalo potrošnju ispravno prema dobu dana, isporučilac je dužan otkloniti kvar u roku od 5 dana od dana saznanja za kvar i izvršiti korekciju obračuna isporučene električne energije na osnovu ostvarenog odnosa potrošnje u prethodnom obračunu odgovarajuće sezone.

Član 83

Ugradnju mjernih uređaja kod novih kupaca vrši isporučilac.

U stambenom objektu, gdje su brojila koncentrisana, dozvoljava se ugradnja samo jednog uklopnog sata, odnosno drugog uređaja iste namjene, vodeći računa o tehničkim uslovima.

Član 84

Na mjernim mjestima koja služe za mjerenje električne energije i snage kod ugovornih kupaca, nijedna ugovorna strana nema pravo vršiti bilo kakve izmjene na mjernom slogu bez prethodne obavijesti druge ugovorne strane, koja ima pravo prisustvovati kod ovakvih radnji.

O izmjenama, analizama i rezultatima sastavlja se zapisnik koji potpisuju obje ugovorne strane.

Kontrolu, zamjenu i premještaj mjernih uređaja kod ostalih kupaca može vršiti samo isporučilac, o čemu obavezno izvještava kupca na prigodan način.

Ako kupac zahtjeva izmjenu mjernih uređaja kojima se omogućava povećanje preuzete snage ili korištenje povoljnije tarife, troškove nabavke i zamjene snosi kupac.

Član 85

Kada se ustanovi da je kod postojećeg kupca faktor snage manji od 0,95 isporučilac je obavezan od kupca zatražiti ugradnju brojila za mjerenje reaktivne energije, a kupac ga je obavezan ugraditi u roku od šest mjeseci.

Član 86

Isporučilac se brine o održavanju mjernih uređaja.

Troškove održavanja baždarenja, i opravke snosi vlasnik mjernih uređaja.

U momentu stavljanja mjernih uređaja u rad, žig godine baždarenja mora biti u skladu s propisima o ovjeri mjerila.

Član 87

Kupac je odgovoran za nestanak i oštećenje mjernih uređaja koji su smješteni na njegovom objektu, kao i za posljedice koje iz tog proizilaze.

Kupac je dužan izvijestiti isporučioaca o nestanku, kao i o svim smetnjama ili oštećenjima na dijelovima mjernog sloga, plombama i osiguračima, odmah čim smetnje, nestanak ili oštećenje primijeti, odnosno smatra da postoje.

U zgradama sa više stanara (kupaca), gdje je izvršena koncentracija brojila i drugih uređaja za mjerenje i zaštitu, kupci su se dužni organizovati radi zaštite mjernih ormara i uređaja od oštećenja, skidanja plombi ili otuđenja uređaja. U ovom slučaju isporučilac može zahtijevati potpisivanje protokola sa ovlaštenim predstavnicima kupaca u kojem će se regulisati međusobne obaveze i način zaštite mjernih uređaja. U slučaju nepotpisivanja protokola isporučilac ne odgovara za posljedice nemogućnosti normalne isporuke električne energije.

Isporučilac je dužan obavijestiti kupca o svim smetnjama ili oštećenjima na mjernim uređajima instalisanim kod isporučioaca.

1. Način obračuna, fakturisanja i plaćanja isporučene električne energije

Član 88

Isporučilac obračunava i fakturiše isporučenu električnu energiju kupcu na osnovu izvršenog očitavanja mjernih uređaja, primjenom važećeg Tarifnog sistema i tarifnih stavova.

Izuzetno od odredbe prethodnog stava, isporučilac i kupac koji ima ravnornjenu potrošnju, mogu ugovorom regulisati plaćanje isporučene električne energije tako, da istu plaća tokom cijele godine po prosječnoj cijeni.

Način plaćanja iz prethodnog stava ne može biti na štetu drugih kupaca.

Član 89

Očitavanje mjernih uređaja kod kupaca sa kojima isporučilac sklapa ugovor o isporuci električne energije u pismenoj formi, vrši se u prisustvu predstavnika obje ugovorne strane. O izvršenom očitavanju sastavlja se zapisnik koji potpisuju prisutni predstavnici.

Očitavanje mjernih uređaja, obračun i fakturisanje kupaca u kategoriji potrošnje "domaćinstva" vrši se u pravilu mjesečno, a najmanje dva puta godišnje, a za ostale kupce mjesečno.

Ukoliko očitavanju u dogovoreno vrijeme ne prisustvuje jedan od predstavnika ugovornih strana, mjerodavno je stanje o izvršenom očitavanju koje uvrđi prisutni predstavnik.

Ako se primjenjuje sistem daljinskog očitavanja mjernih uređaja godišnjim planom se definiše vrijeme očitavanja. Očitane veličine isporučilac i kupac međusobno usaglašavaju na ugovorom određeni način.

Očitavanje mjernih uređaja kod kupaca kojima isporučilac vrši isporuke električne energije na osnovu ugovora po pristupanju, vrši isporučilac.

Izuzetno od odredbe iz prethodnog stava kupac može sam vršiti mjesečno očitavanje brojila i o tome obavještavati isporučioaca.

Član 90

Obračun i fakturisanje isporučene električne energije se vrši u DEM, s preračunom u KM primjenom srednjeg kursa nadležne finansijske institucije u BiH.

Član 91

Račun za isporučenu električnu energiju isporučilac dostavlja kupcu, u pravilu, u roku od 3 dana od dana očitavanja brojila.

Račun za kontinuirano preuzimanje električne energije isporučilac dostavlja kupcu sa kojim je zaključio ugovor, istovremeno sa računom za isporučenu električnu energiju u prethodnom mjesecu.

Član 92

Račun za utrošenu električnu energiju kupci plaćaju u domaćoj ili stranoj valuti u skladu s propisima.

Član 93

Račun za isporučenu električnu energiju kupac je dužan platiti u roku od 10 dana od dana nastanka obaveze plaćanja.

Pod danom nastanka obaveze plaćanja iz prethodnog stava, podrazumijeva se dan očitavanja mjernih uređaja, na osnovu kojeg se vrši obračun i fakturisanje isporučene električne energije, u skladu sa ovim zakonom.

Član 94

Kupcu sa kojim je zaključen ugovor o isporuci električne energije u pismenoj formi, račun za kontinuirano preuzimanje električne energije utvrđuje isporučilac u iznosu 66% prethodnog računa korigovanog radi izmjene sezone, porasta cijene električne energije i planirane potrošnje električne energije, mjeseca za koji se ispostavlja.

Kupcu kojem isporučilac vrši isporuku električne energije na osnovu ugovora po pristupanju iz kategorije ostala potrošnja na niskom naponu, račun za kontinuirano preuzimanje električne energije utvrđuje se u visini prosječnog utroška električne energije odgovarajuće sezone.

Kupac iz stavova 1 i 2 ovog člana je dužan platiti račun za kontinuirano preuzimanje električne energije do 25. u mjesecu za tekući mjesec.

Kupci iz stava 2 nisu dužni plaćati račun za kontinuiranu potrošnju ako im se ispostavlja stvarni mjesečni račun za utrošenu električnu energiju.

Član 95

Naplata utroška električne energije za zajedničke prostore u stambenim zgradama sa više stanova vršit će se u skladu sa Zakonom o tarifnom sistemu za prodaju električne enegije Brčko distrikta BiH.

Ako se ovo pitanje ne riješi na način iz prethodnog stava, utrošak električne energije za zajedničke prostore (rasvjeta stubišta, liftovi, hidrofori i druga zajednička potrošnja), koji se registruju na istom brojilu, raspoređuje se u jednakim odnosima na sve stanove i sabira se sa utroškom u svakom stanu, što predstavlja ukupnu potrošnju za obračun obaveza svakog nosioca stanarskog prava, odnosno vlasnika stana.

Član 96

Prigovor na ispostavljeni račun za utrošenu električnu energiju, ili visinu računa za kontinuirano preuzimanje električne energije, ne isključuje obavezu plaćanja neosporenog dijela.

Član 97

Ukoliko kupac ne plati račun za isporučenu električnu energiju, ili račun za kontinuirano preuzimanje električne energije, u rokovima utvrđenim ovim zakonom, pada u docnju.

Kupcu koji je pao u docnju, sa plaćanjem, isporučilac zaračunava propisanu zateznu kamatu, a kupac je dužan kamatu platiti.

Kupcu koji je pao u docnju, isporučilac šalje opomenu radi neblagovremenog plaćanja.

Kod kupaca iz kategorije potrošnje u domaćinstvu ispostavljeni račun u kome je iskazano dugovanje po računu za prethodni obračunski period smatra se opomenom.

IV. OGRANIČENJE I OBUSTAVE ISPORUKE ELEKTRIČNE ENERGIJE

1. Ograničenje isporuke električne energije

Član 98

Ako se zbog nepredviđenih okolnosti proizvodnja ili nabavka električne energije smanjuje u tolikoj mjeri da to ugrozi normalno snabdijevanje kupaca u Bosni i Hercegovini (opća nestašica električne energije), isporuka električne energije ograničit će se na cijelom području Brčko distrikta BiH.

Član 99

Isporučilac i kupac oslobađaju se preuzetih obaveza u pogledu isporuke, odnosno preuzimanja električne energije, za vrijeme trajanja više sile, kao i kvarova na uređajima i postrojenjima do kojih nije došlo krivnjom isporučioaca, odnosno kupca, te za vrijeme ograničenja potrošnje u slučaju opće nestašice električne energije.

Član 100

Višom silom podrazumijevaju se nepredviđeni prirodni događaji koji imaju karakter elementarnih nepogoda (poplave, potresi, požari, atmosferska pražnjenja, vjetrovi, prekomjerni led i slično), kao i neposredna ratna opasnost i ratno stanje proglašeni od nadležnog državnog organa.

Član 101

Isporučilac iznimno može, bez prethodne najave, privremeno ograničiti isporuku električne energije svojim kupcima ako pogonski uslovi, u mreži isporučioaca, kvarovi na transformatorskim, razvodnim i proizvodnim postrojenjima, raspad elektroenergetskog sistema i preopterećenja postrojenja, to zahtijevaju.

Član 102

Neisporučene, odnosno nepreuzete količine električne energije usljed više sile i okolnosti iz člana 99. ne moraju se naknadno isporučivati niti preuzimati, osim ako ugovorom o isporuci električne energije nije drugačije utvrđeno.

Član 103

Isporučilac i kupac dužni su voditi pogonsku dokumentaciju u smislu postojećih propisa, da bi se iz te dokumentacije mogli utvrditi slučajevi prekida ili ograničenja isporuke električne energije.

2. Obustava isporuke električne energije

Član 104

Isporučilac može, na svim mjestima preuzimanja, obustaviti isporuku električne energije kupcu koji se ne pridržava ugovora o uslovima za priključenje, uslova iz elektroenergetske saglasnosti, ugovora o isporuci i preuzimanju električne energije,

ugovora po pristupanju ili ne ispunjava propisane tehničke uslove i obaveze koje proističu iz odredaba ovog zakona, i to u roku od 10 dana od dana uručenja pismene opomene kupcu.

Isporučilac može obustaviti isporuku električne energije kupcu.

- ako su neposredno ugroženi život ili zdravlje ljudi ili imovina,
- zbog kvarova na elektroenergetskim postrojenjima,
- zbog planiranih isključenja, odnosno ograničenja radi održavanja, remonta, preuređenja, raznih kontrolnih mjerenja i ispitivanja na elektroenergetskim postrojenjima i priključenja novih kupaca.

Član 105

Ukoliko dođe do prekida ili ograničenja isporuke električne energije zbog okolnosti iz prethodnog člana, isporučilac je dužan takve prekide, odnosno ograničenja skratiti na najmanju opravdanu mjeru, odmah nakon prestanka razloga za obustavljanje isporuke.

Ako dođe do prekida ili ograničenja isporuke električne energije zbog planiranih radova na objektima, isporučilac je dužan o tome obavijestiti kupce koji preuzimaju električnu energiju na osnovu ugovora o isporuci, pismeno, najmanje 48 sati unaprijed, a ostale kupce, putem dnevne štampe, radija ili drugih sredstava javnog informisanja, najmanje 24 sata unaprijed.

Član 106

Obustavu električne energije, prema članu 104. ovog zakona, isporučilac može izvršiti kupcu naročito ako kupac:

1. troši električnu energiju bez elektroenergetske saglasnosti i ugovora,
2. neovlašteno troši električnu energiju,
3. ne pridržava se uslova iz elektroenergetske saglasnosti i ugovora,
4. na opomenu isporučioaca u periodu ograničenja isporuke električne energije ne svede vršno opterećenje i potrošnju električne energije na zadani nivo, ne poštuje i ne provodi propisane mjere,
5. pogonom svojih elektroenergetskih objekata, instalacija i uređaja ugrožava život i zdravlje ljudi ili ugrožava imovinu,
6. samovoljno vrši premještanje mjernih i zaštitnih uređaja kao i ostalih elemenata mreže isporučioaca,
7. onemogućava isporuku električne energije drugim kupcima, ili ometa izgradnju mreže i instalacija prema tehničkim rješenjima isporučioaca,
8. onemogućava montažu uređaja za mjerenje energije i snage ili ih ošteti,
9. preko svoje instalacije i uređaja bez odobrenja isporučioaca, dozvoli drugom kupcu napajanje električnom energijom,
10. postrojenje i uređaji kupca ne ispunjavaju propisane tehničke uslove,
11. u roku koji odredi isporučilac ne svede smetnje koje prouzrokuju njegovi elektroenergetski objekti, instalacije i uređaji, u propisane granice,
12. uskrati ili onemogućiti ovlaštenim licima isporučioaca pristup do mjernih uređaja, odnosno električnih postrojenja i instalacija,
13. ne plati preuzetu električnu energiju prema odredbama uslova,
14. ne plati, u određenom roku račun za naknadu za povećanu snagu postojećih trošila,

15. ne izmiri obaveze po osnovu ustanovljene i obračunate neovlaštene potrošnje, ili ne plati troškove izmještanja priključka i mjernog mjesta.

U slučajevima navedenim u tačkama od 1 do 5 ovog člana, isporučilac može obustaviti isporuku električne energije bez posebnog upozorenja.

U slučajevima navedenim u tačkama od 6 do 12 ovog člana, isporučilac je dužan prethodno opomenuti kupca na nedostatke i nepravilnosti zbog kojih će obustaviti isporuku električne energije i dati primjeren rok za otklanjanje tih nedostataka i nepravilnosti, a u slučajevima iz tačke od 13 do 15 ovog člana u roku od 10 dana od dana kada je kupac bio obavezan po Zakonu izvršiti uplatu po dostavljenom računu.

Član 107

Isporuka električne energije ne može se obustaviti za objekte, postrojenja i uređaje čiji bi prekid rada doveo život i zdravlje ljudi u neposrednu opasnost i izazvao nenadoknadive materijalne štete.

Član 108

Pod neovlaštenom potrošnjom električne energije iz člana 106 tačka 2 podrazumijeva se:

1. samovoljno priključivanje kupca na mrežu isporučioca,
2. trošenje električne energije bez mjernih uređaja ili mimo njih,
3. samovoljno skidanje plombi,
4. samovoljno priključenje nakon isključenja isporučioca,
5. samovoljno premještanje priključka s mjernim uređajima,
6. djelovanje kupca na uklopni sat, MTK prijemnik ili drugi uređaj za distribuciju tačnog vremena u cilju korištenja manje tarife,
7. trošenje električne energije za nedozvoljenu namjenu potrošnje, u cilju sticanja koristi.

Član 109

U slučaju neovlaštene potrošnje električne energije, isporučilac će mjesečnu količinu neovlaštene potrošnje električne energije utvrditi na slijedeći način:

I. Za slučajeve iz prethodnog člana, tačke od 1 do 5.

1. Za kupce na visokom naponu:

- a) ako nije registrovano cjelokupno vršno opterećenje (obračunska snaga), obračunava se instalisana snaga transformatora, pri čemu se izjednačavaju kilovatamperi (kVA) sa kW (kilovatima),
- b) ako brojila nisu registrovala svu utrošenu električnu energiju, obračun se vrši tako da se instalisana snaga transformatora množi s mjesečnim radnim satima i to:
 - za jednosmjenski rad 300 h,
 - za dvosmjenski rad 450 h i
 - za trosmjenski rad 550 h.

Na tako izračunatu aktivnu energiju u kWh primjenjuju se veći dnevni tarifni stavovi (VT).

2. Za kupce na niskom naponu:

- a) ako brojila nisu registrovala svu utrošenu električnu energiju, obračun se vrši tako da se obračunska snaga dobije kao umnožak nominalne struje osigurača (limitatora) i nazivnog napona,
- b) ako je energija uzimana ispred glavnog osigurača, obračun se vrši tako da se obračunska snaga dobije umnoškom nazivne struje koja odgovara vrsti i presjeku provodnika unutrašnjeg priključka, s nazivnim naponom.

Obračunska snaga iz tački a i b množi se mjesečnim radnim satima i to:

- za mjesec od 1. oktobra do 30. marta,
 - za potrošače koji koriste električnu energiju za grijanje 360 h,
 - za ostale potrošače 200 h, i
- -za ostale mjesece 130 h.

Na tako izračunatu aktivnu energiju u kWh primjenjuju se veći dnevni tarifni stavovi (VT).

Kod kupca gdje se ne mjeri, odnosno ne ograničava snaga, isporučilac će osnovni doprinos za obračunsku snagu obračunavati u dvostrukom iznosu.

II. Za slučaj iz prethodnog člana, tačka 6.

Ako nije radio uklopni sat, MTK, RKT ili drugi prijemnik slične namjene, sva potrošnja se obračunava po većim dnevnim tarifnim stavovima (VT).

III. Za slučaj iz prethodnog člana, tačka 7.

Tako utrošena električna energija obračunava se prema registrovanoj energiji, uz primjenu tarifnih stavova one kategorije potrošnje kojoj pripada kupac po namjeni potrošnje.

IV. Za slučaj iz prethodnog člana, tačke od 1 do 6.

Za slučajeve iz tački I i II, dnevni potrošak električne energije dobije se tako da se mjesečni potrošak dijeli sa brojem dana u mjesecu.

Ako se ne može tačno utvrditi početak neovlaštene potrošnje, uzet će se da je neovlaštena potrošnja električne energije trajala od dana posljednjeg pregleda onog dijela priključka odnosno mjernog mjesta, na kojem je izvršena radnja kojom se omogućava nedozvoljeno korištenje električne energije, a najduže do zastare roka potraživanja po osnovu neovlaštenog trošenja električne energije.

Pod pregledom instalacije iz prethodnog stava ne podrazumijeva se očitavanje brojila.

Član 110

Obustava isporuke električne energije prestaje nakon što isporučilac, odnosno kupac, otklone uzroke zbog kojih je došlo do obustave električne energije.

U slučajevima obustave isporuke električne energije, po osnovu odredbi ovog zakona koja je prouzrokovana radnjom ili krivicom kupca, nastali troškovi padaju, na teret kupca, a u svim ostalim slučajevima na, teret isporučioaca.

Član 111

Ako je isporučilac obustavio isporuku električne energije, s motivacijom uzroka navedenih u članu 108 ovog zakona, a ustanovi se da navedeni razlozi nisu nastupili, dužan je da o svom trošku priključi uređaje kupca odmah po saznanju, a najkasnije u roku od 8 sati.

Kupac ima pravo naknade štete koja mu je pričinjena nedozvoljenom radnjom iz prethodnog stava.

V. ZAŠTITA PRAVA KUPACA I ISPORUČIOCA

Član 112

Kupac koji smatra da isporučilac nepravilno postupa u isporukama električne energije, ili na drugi način povrijedi prava kupca utvrđena ovim zakonom ima pravo zaštitu svojih prava tražiti od nadležne elektroenergetske inspekcije ili nadležnog suda, u skladu sa zakonom.

Član 113

Kupac može raskinuti ugovor o isporuci električne energije sa isporučiocem prostom izjavom, koju je dužan saopštiti isporučiocu pisanom izjavom, prije raskida ugovora, čime se ugovorne strane oslobađaju svojih obaveza.

U slučaju iz prvog stava, kupac je obavezan da izmiri sve neizmirene obaveze preme isporučiocu do raskida ugovora, odnosno ima pravo na povrat više uplaćenih novčanih sredstava nego što je imao obavezu po osnovu preuzete električne energije.

Član 114

Isporučilac može raskinuti ugovor o isporuci električne energije sa kupcem prostom izjavom, ako kupac ne ispuni svoju obavezu, odnosno, ako u roku ne plati novčani iznos sredstava za preuzetu električnu energiju po važećoj cijeni.

Isporučilac može održati ugovor na snazi iako su se stekli uslovi iz prethodnog stava, ako opomenom zahtijeva od kupca, da ispuni svoju obavezu u naknadnom roku od 15 dana.

Ako kupac ne ispuni svoju obavezu ni po zahtjevu iz stava 2 ovog člana, isporučilac može izjaviti da raskida ugovor o isporuci, čime se ugovorne strane oslobađaju daljnjih obaveza po ugovoru, s tim što isporučilac ima pravo na naknadu štete u visini neispunjene obaveze od kupca sa sporednim davanjem.

Član 115

Ako kupac sa kojim je raskinut ugovor o isporuci električne energije, u skladu sa prethodnim odredbama, ponovo podnese zahtjev za priključenje na mrežu isporučioća, isporučilac ga je dužan priključiti, ako ispuni obaveze zbog kojih je ugovor raskinut i plati troškove priključenja.

VI. USLOVI ZA MINI ELEKTRANE

Član 116

Odredbe ovog zakona se primjenjuju kod pripreme za izgradnju, izgradnje, priključenja na mrežu i pogona malih elektrana snage do 10 MW.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 117

Izmjene i dopune ovog zakona vrše se po postupku po kojem je donesen.

Član 118

Isporučilac i kupac električne energije dužni su svoje međusobne odnose, po osnovu isporuke električne energije, uskladiti sa odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana njihovog stupanja na snagu.

Član 119

Ovaj zakon stupa na snagu 8. (osmog) dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Brčko distrikta BiH".

Босна и Херцеговина
БРЧКО ДИСТРИКТ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
СКУПШТИНА БРЧКО ДИСТРИКТА

Bosna i Hercegovina
BRČKO DISTRIKT
BOSNE I HERCEGOVINE
SKUPŠTINA BRČKO DISTRIKTA

Broj: 0-02-022-243/04
Brčko, 28. juli 2004. godine

PREDSJEDNIK
SKUPŠTINE BRČKO DISTRIKTA

Mirsad Đapo, dipl. pravnik

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.